כרטיסי „מסע כתיבה" – 3 רמות

מדריך 4 · גרסת נייר של האפליקציה. כל תלמיד בוחר נושא ורמה, ועובר את התחנות: רעיונות ← פתיחה ← מבנה ← שפה ← כתיבה ← בדיקה.

תחנה	מה עושים
1. רעיונות	עונים על השאלות המכוונות ובוחרים רעיון אחד
2. פתיחה	בוחרים פתיחה מהכרטיס או כותבים פתיחה משלכם
3. מבנה	כותבים לפי שלושת החלקים
4. שפה	משלבים מילות קישור ומילים מהבנק
5. כתיבה	כותבים טיוטה
6. בדיקה	מסמנים את רשימת הבדיקה של הרמה

רגע שבו הייתי אמיץ/ה

סיפור אישי · חוסן

שאלות שיעזרו לחשוב

- מתי הרגשת שקשה לך – אבל עשית את זה בכל זאת?
- איפה זה קרה? מי היה שם?
- מה הרגשת לפני, בזמן ואחרי?
- מה למדת על עצמך?

רעיונות: פעם ראשונה בבית ספר חדש · להופיע מול הכיתה · לבקש סליחה · לנסות ספורט חדש · לעזור למישהו שנפגע · להגיד „לא" לחברים

מבנה

1. פתיחה: מתי ואיפה זה קרה? מה היה המצב?
2. אמצע: מה היה הקושי? מה הרגשת? מה עשית?
3. סיום: איך זה נגמר? מה למדת על עצמך?

	פשוט	בינוני	מתקדם
פתיחות	„אני זוכר/ת את היום שבו פחדתי מאוד." „זה היה יום רגיל, עד ש..." „פעם אחת עשיתי משהו קשה."	„הלב שלי דפק מהר כשהבנתי שעכשיו תורי." „תמיד חשבתי שאני לא מסוגל/ת, אבל באותו יום הכול השתנה." „יש רגעים קטנים שנשארים איתנו הרבה זמן – וזה אחד מהם."	„„אתה בטוח שאתה רוצה לעשות את זה?" שאלה המורה, ורק אז הבנתי כמה רגליי רועדות." „אומרים שאומץ הוא לא היעדר פחד, אלא פעולה למרות הפחד; אני גיליתי זאת בגיל שתים עשרה." „עד אותו בוקר הייתי בטוח/ה שאני מכיר/ה את עצמי היטב."
מילות קישור	וגם, אבל, כי, אחר כך, בסוף	בנוסף, לכן, למרות ש, בגלל ש, לפני ש, לבסוף	יתרה מזאת, אף על פי ש, כתוצאה מכך, לעומת זאת, מצד אחד... מצד שני, לסיכום
בנק מילים	פחד, לב, חבר, לנסות, הצלחתי, גאה	התרגשות, התלבטתי, אזרתי אומץ, הקלה, תמיכה, התגברתי	חשש, נחישות, צעד אחר צעד, תחושת מסוגלות, התמודדות, תובנה
משפטי דוגמה	פחדתי, אבל ניסיתי. חבר שלי עזר לי. בסוף הרגשתי גאה.	למרות שהידיים שלי רעדו, התחלתי לדבר. בגלל שהחברים עודדו אותי, החלטתי לנסות שוב. כשסיימתי, הרגשתי הקלה גדולה.	אף על פי שהקול שלי רעד, המשכתי לקרוא, ומילה אחר מילה הפחד התחיל להתפוגג. מצד אחד רציתי לברוח, ומצד שני ידעתי שאם אוותר עכשיו – אתחרט. כתוצאה מאותו רגע הבנתי שאומץ הוא שריר: ככל שמשתמשים בו, הוא מתחזק.

מכתב לתלמיד/ה שעלה/תה עכשיו לארץ

מכתב · עולים

שאלות שיעזרו לחשוב

- מה היה עוזר לך ביום הראשון בבית ספר חדש?
- מה כדאי לדעת על בית הספר שלנו?
- איזה מקום או פעילות שווה להכיר?
- איך אפשר להזמין אותו/ה להצטרף?

רעיונות: איפה נמצאים המקומות החשובים · מילים שימושיות בעברית · מה עושים בהפסקה · חוג או פעילות אחרי בית הספר · מתי אפשר לבקש עזרה · הזמנה לשבת יחד

מבנה

1. פתיחה: פנייה וברכה, מי אני
2. גוף המכתב: מידע ועצות – בית הספר, הכיתה, ההפסקה
3. סיום: הזמנה, איחול וחתימה

	פשוט	בינוני	מתקדם
פתיחות	„שלום, אני רוצה לכתוב לך מכתב.“ „ברוך הבא / ברוכה הבאה לכיתה שלנו!“ „שמחתי לשמוע שהצטרפת אלינו.“	„שלום וברוך הבא! אני יודע/ת שהימים הראשונים יכולים להיות מבלבלים.“ „אני כותב/ת לך כי גם אני הייתי פעם חדש/ה.“ „רציתי לספר לך כמה דברים שיעזרו לך להרגיש בבית.“	„כשמגיעים למקום חדש, כל מסדרון נראה כמו מבוך – ולכן החלטתי לשרטט לך מפה קטנה במילים.“ „אולי עדיין לא כל המילים מוכרות לך, אבל דבר אחד בטוח: לא תהיה/י כאן לבד.“ „יש מי שאומרים ש„כל התחלה קשה“; אני רוצה להראות לך שהיא יכולה להיות גם מרגשת.“
מילות קישור	וגם, אבל, כי, אחר כך, בסוף	בנוסף, לכן, למרות ש, בגלל ש, לפני ש, לבסוף	יתרה מזאת, אף על פי ש, כתוצאה מכך, לעומת זאת, מצד אחד... מצד שני, לסיכום
בנק מילים	שלום, כיתה, הפסקה, עזרה, חבר, ברוך הבא	להכיר, מומלץ, אל תהסס/י, מזכירות, חוג, לשמחתי	להשתלב, לא מובן מאליו, תחושת שייכות, סבלנות, הזדמנות, אני מאמין/ה ש
משפטי דוגמה	בהפסקה אנחנו משחקים בחצר. אפשר לשבת לידי. אם קשה לך, תגיד/י לי.	בנוסף, כדאי להכיר את הספרנית, כי היא תמיד עוזרת. אל תהסס/י לשאול – כולנו היינו חדשים פעם. לכן הכנתי לך רשימה של מילים שימושיות.	יתרה מזאת, בית הספר שלנו מלא באנשים שמחכים להכיר אותך – רק צריך לתת להם הזדמנות. אף על פי שהשפה עדיין חדשה לך, חיוך הוא שפה שכולם מבינים. אני בטוח/ה שבעוד כמה חודשים גם את/ה תכתוב/י מכתב כזה לתלמיד/ה חדש/ה.

מקום בעולם שהייתי רוצה לבקר בו

תיאור ונימוק · גיאוגרפיה

שאלות שיעזרו לחשוב

- איזה מקום בעולם מסקרן אותך? למה?
- איפה הוא נמצא – יבשת, אקלים, נוף?
- מה הייתי רואה, שומע/ת ומרגיש/ה שם?
- מה הייתי רוצה ללמוד שם?

רעיונות: מדבר עם דיונות · אי טרופי · עיר גדולה ועתיקה · הרים מושלגים · יער גשם · מקום שהמשפחה שלי הגיעה ממנו

מבנה

1. פתיחה: איזה מקום ולמה הוא מסקרן אותי
2. אמצע: תיאור – איפה הוא נמצא, אקלים, נוף, אנשים ותרבות
3. סיום: מה הייתי עושה שם ומה הייתי לומד/ת

	פשוט	בינוני	מתקדם
פתיחות	„המקום שאני רוצה לבקר בו הוא…“ „אני חולם/ת לנסוע ל…“ „יש מקום אחד בעולם שמסקרן אותי.“	„כשאני מסתכל/ת על מפת העולם, העיניים שלי תמיד נעצרות על מקום אחד.“ „תארו לעצמכם מקום שבו…“ „אם הייתי יכול/ה לטוס מחר לכל מקום, הייתי בוחר/ת ב…“	„יש מקומות שקוראים להם „קצה העולם“ – ודווקא שם אני רוצה לעמוד.“ „בין הקווים הכחולים והירוקים של האטלס מסתתר מקום שאני מכיר/ה רק מתמונות.“ „מה גורם למקום רחוק להרגיש קרוב? אצלי זה התחיל בסיפור ששמעתי מסבא.“
מילות קישור	וגם, אבל, כי, אחר כך, בסוף	בנוסף, לכן, למרות ש, בגלל ש, לפני ש, לבסוף	יתרה מזאת, אף על פי ש, כתוצאה מכך, לעומת זאת, מצד אחד… מצד שני, לסיכום
בנק מילים	ים, הר, חם, קר, יפה, לטייל	אקלים, נוף, יבשת, תרבות, מסורת, מסקרן	מגוון, ייחודי, טבע פראי, מורשת, השפעה, חוויה מעשירה
משפטי דוגמה	המקום נמצא באפריקה. שם חם מאוד בקיץ. אני רוצה לראות את הים.	המקום נמצא בצפון אירופה, ולכן החורף שם ארוך וקר. בנוסף לנוף, מעניין אותי להכיר את המסורת של התושבים. הייתי רוצה לבקר שם כי הטבע שם שונה מאוד מהטבע בארץ.	לעומת הקיץ הלח בארץ, האקלים שם יבש וקריר, וההבדל הזה משפיע על כל תחום בחיים – מהבתים ועד האוכל. מצד אחד המקום רחוק ושונה, ומצד שני גם שם אנשים מחפשים בית, קהילה ושייכות. לסיכום, ביקור כזה לא היה רק טיול – אלא שיעור חי בגיאוגרפיה ובתרבות.

רשימות בדיקה לפי רמה

פשוט

- ☐ כתבתי לפחות 5 משפטים
- ☐ יש פתיחה וסוף
- ☐ כל משפט מתחיל באות ומסתיים בנקודה
- ☐ השתמשתי ב-2 מילים מבנק המילים

בינוני

- ☐ כתבתי 3 פסקאות: פתיחה, אמצע, סיום
- ☐ השתמשתי ב-3 מילות קישור שונות
- ☐ יש לפחות תיאור אחד של רגש או מקום
- ☐ קראתי שוב ותיקנתי כתיב

מתקדם

- ☐ יש פתיחה מושכת שגורמת לרצות להמשיך
- ☐ גיוונתי מילות קישור ולא חזרתי על מילים
- ☐ הוספתי מחשבה, תובנה או נקודת מבט נוספת
- ☐ הסיום סוגר מעגל עם הפתיחה
- ☐ קראתי בקול ושיפרתי משפט אחד לפחות

הטיוטה שלי